

Parawbibi / poema

Category: Kitapcy, Poemalar, Sözler
написано kitapcy | 21 января, 2025
Parawbibi / poema PARAWBIBI

/Rowaýat-poema/

«Duşmanyň gahryndan gaçan,
Gara dagdan gapy açan,
Jennetiň törüne geçen,
Parawbibi, senden medet!»
(Zyýaratçylaryň dileg-dogalaryndan).

* * *

Müň ýyl mundan ozal bolan,
Gadym-gadym zaman eken.
Ýeke-täk Taňra sygynan,
Iller-günler aman eken.

Köpetdagyň eteginde,
Oturypdyr küren oba,
Ho-ol, geçmişden habar berýär,
Köp gowgany gören oba.

Süri-süri mallarynyň,
Örüsi has giňän eken.
Baş wagt namaz okanlaň,
Baş baýlygy iman eken.

Ana, şonda dünýä inen,
Parawbibi atly çaga,
Derman otlary çöpläpdir,
Çykyp sähra, düze, daga.

Dürli melhem otlary ol,
Ýygnap toeba salar eken.
Hassalara gurbat berip,

Il alkysyn alar eken.

Ýedi doganyň körpesi,
Parawbibi kämil çykan,
Tebiplikde ady ýaýrap,
Owazasy belent eken.

Çar tarapdan dalda isläp,
Huzuryňa gelermişler.
Onuň husny-jemalyňa,
Haýran bolup durarmyşlar.

Onuň edýän melhemleri,
Näsaglara ýararmyşyn.
Onuň süýji sözlerine,
Syrkaw pahyr erärmişin.

Ot-çöpleriň dilin bilip,
Olar bilen sözleşipdir.
Ähli janly-jandarlarım,
Mähir bilen gözleşipdir.

Onuň dana akylyna,
Lukman hekim haýranmyşyn.
Özi çarwa tebib gyzyň,
Jomartlygy ýaýranmyşyn.

Parawbibä-Reýhanaga,
Öz ýüzügin peşgeş beren,
Lukman onuň huzurynda,
Iki günläp hezzet gören.

Ir-iýmişler ýygnaý eken,
Daş-töwerek ekinzarlyk.
Ýagyşdan soň degre-daşy,
Bolarmyşyn lälezarlyk.

Parawbibi ýöne gyz däl,
Arşdan berlen halatlymyş.

Görer göze görünmeyän,
Perişde deý ganatlymyş.

Doganlary haly-palas,
Garçyn-çuwal dokapdyrlar.
Keramatly Gurhan alyp,
Sürelerni okapdyrlar.

Gyzlar bir gün bakja giden,
Garpyz küýsäp göwünleri.
Parawbibi bir zat syzyp,
Çöşläberdi düwünleri.

Seslendiler bary birden:
«Ýagy çozdy gala!» diýşip;
Çar tarapa gaçdy gyzlar,
«Bu bir ýowuz bela!» diýşip...

Dag gerşinden syn etseler,
Galaň içi weýran bolan.
Bu aýylganç ahwalata,
Gyzlaň akly haýran bolan.

«Bize nesip etmedik zat,
Duşmana-da noş bolmasyn.
Asly nurdan türkmenimiň,
Didesinde ýaş bolmasyn!»

Elindäki garpyzyna,
Diýdi: «Daşa öwrülediň,
Dagda ýatan läheň daşlar,
Duşman sary sowruladyň!».

Ilaty gyrgyna beren,
Ýagy baýlyk topłaýardy.
Mal-mülki, şaý-sepleri,
Ýygyp-düýrüp süpleýärdi.

Haly-palas, garçyn-çuwal,

Inerlere ýük uruldy.
Neresseje çagajyklaň,
Gyýyldy, boýny buruldy.

Parawbibä görüp aýal,
Ýesir düşdi duşman elne.
Ana, şol hem şugullady,
Gaýym bolman barmak dilne.

Parawbibi dag başynda,
Baýdak bolup pasyrdady.
«Şugulça bäs daşy bolsun!»
Diýip, nalyş pyşyrdady

Saňsar daşa öwrülipdi,
Bahylçylyk eden zenan.
Ýañlanýardy ahy-perýat,
Ilat bary yzan-çuwan...

Birden baksa Parawbibi,
Yzdan kowgy gelýän eken.
Onuň saýlanyp barşyny,
Şugulçydan bilýän eken.

Iki rekat namaz okap,
Parawbibi ara açýar.
Goşun serbazlary bolsa,
Gudrat görüp, yza gaçýar.

Ýetmiş rekat namaz okap,
Gaýa maňlaý diränmişin.
Sarsman duran gara daşlar,
Hamyr bolup eränmişin.

Başam bilen orta barmak,
Halka bolup birleşipdir.
Gaýalara: «Ýaryl!» diýip,
Daş dilinde gürleşipdir.

Gaýa darka-darka ýarlyp,
Ýol beripdir juwan gyza.
Saçbagyndan ýylgyn döräp,
Gögeripdir şonda yzda...

Uly pirlañ hatarynda,
Adyň bardyr, Parawbibi!
Dört örümlü saçlaryña,
Düşüp gitdi gyraw, Bibi!

Diri öwlüýä, Parawjeke,
Ýatan ýeriň ýagty bolsun!
Saňa zyýarat edenleň,
Alny açyk, bagty bolsun!

2002 ý.

Röwşen TAGANOW. Poemalar